

EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 17. 6. 2016
COM(2016) 400 final

2016/0186 (COD)

Návrh

ROZHODNUTIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY,

**ktorým sa mení rozhodnutie č. 445/2014/EÚ, ktorým sa ustanovuje akcia Únie s názvom
Európske hlavné mestá kultúry na roky 2020 až 2033**

(Text s významom pre EHP)

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1. KONTEXT NÁVRHU

Akciu „Európske hlavné mestá kultúry“ (EHMK) na roky 2020 až 2033 upravuje rozhodnutie č. 445/2014/EÚ¹. Príloha k rozhodnutiu obsahuje chronologický zoznam, v ktorom je uvedené, kedy je každý členský štát oprávnený hostiť akciu (dva členské štáty ročne). Súťaže o udelenie titulu Európskeho hlavného mesta kultúry začínajú šesť rokov pred rokom titulu, keď príslušný orgán členského štátu uverejnení výzvy na predkladanie žiadostí.

V porovnaní s predchádzajúcim rozhodnutím č. 1622/2006/ES² sa rozhodnutím 445/2014/EÚ akcia rozširuje na kandidátske a potenciálne kandidátske krajiny na členstvo v EÚ za predpokladu, že sa zúčastňujú na programe Kreatívna Európa alebo na nadväzujúcich programoch Únie na podporu kultúry v deň uverejnenia výzvy na predkladanie žiadostí. Na základe toho môžu mestá z kandidátskych krajín alebo potenciálnych kandidátskych krajín držať titul každý tretí rok od roku 2021 (t. j. v rokoch 2021, 2024, 2027, 2030 a 2033). Tieto súťaže takisto začínajú najneskôr šesť rokov pred rokom titulu, keď Komisia uverejnení výzvy na predkladanie žiadostí.

Rozhodnutie 445/2014/EÚ však nezahŕňa krajiny Európskeho združenia voľného obchodu, ktoré sú zmluvnými stranami Dohody o Európskom hospodárskom priestore (ďalej len „krajiny EZVO/EHP“) (Nórsko, Island a Lichtenštajnsko). Preto nie je možné, aby mestá v týchto krajinách držali titul Európske hlavné mesto kultúry v období rokov 2020 až 2033.

S cieľom posilniť kultúrne väzby medzi Európskou úniou a krajinami EZVO/EHP sa navrhuje úprava rozhodnutia 445/2014/EÚ tak, aby sa mestám z krajín EZVO/EHP, ktoré sa zúčastňujú v programe Kreatívna Európa alebo v nadväzujúcich programoch Únie na podporu kultúry, umožnilo požiadať o titul EHMK.

Bolo by to v súlade s článkom 167 ods. 3 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, podľa ktorého „Únia a členské štáty podporujú spoluprácu s tretími krajinami [...] v oblasti kultúry [...]“.

Okrem toho začlenenie krajín EZVO/EHP by bolo aj v súlade s článkom 81 Dohody o EHP a článkom 13 jej Protokolu 31 o spolupráci v špecifických oblastiach mimo štyroch slobôd.

2. PRÁVNÝ ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA

Týmto návrhom sa mení rozhodnutie č. 445/2014/EÚ, ktorým sa ustanovuje akcia Únie s názvom Európske hlavné mestá kultúry na roky 2020 až 2033, a preto vychádza z rovnakého právneho základu – článku 167 ods. 5 ZFEÚ.

• Subsidiarita

Keďže rozhodnutie č. 445/2014/EÚ je právnym aktom Únie, možno ho zmeniť len rovnocenným právnym aktom. Členské štáty nemôžu konať samostatne.

¹ Rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady č. 445/2014/EÚ zo 16. apríla 2014, ktorým sa ustanovuje akcia Únie s názvom Európske hlavné mestá kultúry na roky 2020 až 2033 a ktorým sa zrušuje rozhodnutie č. 1622/2006/ES (Ú. v. EÚ L 132, 3.5.2014, s. 1).

² Rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady č. 1622/2006/ES z 24. októbra 2006 o činnosti Spoločenstva na podporu projektu Európske hlavné mesto kultúry na roky 2007 až 2019 (Ú. v. EÚ L 304, 3.11.2006, s. 1).

- **Proporcionalita**

Pozri vyššie. Žiadne iné možnosti na otvorenie akcie EHMK pre mestá z krajín EZVO/EHP.

- **Výber nástroja**

Pozri vyššie. Navrhovaný nástroj: rozhodnutie.

- **Verejná konzultácia**

Komisia pri príprave svojho návrhu rozhodnutia o akcii EHMK na roky 2020 až 2033 zorganizovala od 27. októbra 2010 do 12. januára 2011 verejnú konzultáciu a dostala 212 odpovedí. Jedna otázka sa týkala možnosti otvoriť akciu EHMK pre štáty, ktoré nie sú členmi EÚ³. Tento návrh sa stretol so zmiešanými názormi a Komisia v tom čase rozhodla, že navrhne čiastočné otvorenie pre nečlenské štáty EÚ s obmedzením na tie krajiny, ktoré sa usilujú o plné členstvo v Únii.

Podľa názoru Komisie nie je potrebná ďalšia konzultácia, keďže návrh nového rozhodnutia je zameraný len na (mierne) rozšírenie prístupu k akcii EHMK tak, aby zahŕňal aj štáty EZVO/EHP.

3. VPLYV NA ROZPOČET

Ako to bolo už v prípade rozhodnutia č. 455/2014/EÚ, návrh Komisie nemá žiadny priamy vplyv na rozpočet, keďže cena Meliny Mercouriovej, ako aj náklady členov skupiny odborníkov vymenovaných inštitúciami a orgánmi Únie sa pokryjú z existujúcich prostriedkov programu Kreatívna Európa na finančný rámec na roky 2014 – 2020 alebo sa na ne budú vzťahovať nadväzujúce programy Únie na podporu kultúry na obdobie po roku 2020. Tento návrh okrem toho nebude viesť k vyššiemu počtu Európskych hlavných miest kultúry v období rokov 2020 až 2033, pretože mestá z krajín EZVO/EHP budú súťažiť s mestami z kandidátskych krajín a potenciálnych kandidátskych krajín, ktoré už sú súčasťou súťaže.

4. INÉ PRVKY

Komisia vo svojom návrhu navrhuje:

- otvoriť akciu EHMK účasti miest z krajín EZVO/EHP za predpokladu, že sa tieto krajiny v deň uverejnenia výzvy na predkladanie žiadostí zúčastňujú na programe Kreatívna Európa alebo na nadväzujúcich programoch Únie na podporu kultúry;
- v tejto súvislosti rozšíriť otvorenú súťaž pre mestá z kandidátskych krajín alebo potenciálnych kandidátskych aj na mestá z krajín EZVO/EHP;
- udeliť titul EHMK mestu z kandidátskej krajiny alebo potenciálnej kandidátskej krajiny alebo krajiny EZVO/EHP v roku 2028 namiesto roku 2027, aby tieto krajiny mali možnosť vyjednávať o svojej účasti na programe Únie na podporu kultúry, ktorý bude nasledovať po programe Tvorivá Európa na obdobie rokov 2021 až 2027, pred tým, ako Komisia uverejní príslušnú výzvu na predkladanie žiadostí najmenej šesť rokov pred rokom titulu;
- zodpovedajúcim spôsobom upraviť harmonogram v prílohe k rozhodnutiu 445/2014/EÚ.

³ Analýza výsledkov tejto konzultácie: http://ec.europa.eu/programmes/creative-europe/actions/documents/ecoc/consultation-analysis-results_en.pdf.

Návrh

ROZHODNUTIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY,

ktorým sa mení rozhodnutie č. 445/2014/EÚ, ktorým sa ustanovuje akcia Únie s názvom Európske hlavné mestá kultúry na roky 2020 až 2033

(Text s významom pre EHP)

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 167 ods. 5,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

po postúpení návrhu legislatívneho aktu národným parlamentom,

so zreteľom na stanoviská Výboru regiónov⁴,

konajúc v súlade s riadnym legislatívnym postupom,

keďže:

- (1) Cieľom rozhodnutia Európskeho parlamentu a Rady 445/2014/EÚ⁵ je chrániť a podporovať rozmanitosť kultúr v Európe a zdôrazňovať ich spoločné črty a zároveň medzi občanmi zvyšovať pocit príslušnosti k spoločnému kultúrnemu priestoru. Jeho cieľom je aj posilňovať príspevok kultúry k dlhodobému rozvoju miest v súlade s ich príslušnými stratégiami a prioritami.
- (2) V článku 3 rozhodnutia č. 445/2014/EÚ sa stanovuje, že k akcii Únie Európske hlavné mestá kultúry majú prístup len mestá z členského štátu, z kandidátskej krajiny alebo potenciálnej kandidátskej krajiny alebo z krajiny, ktorá pristupuje k Únii za okolností uvedených v článku 3 ods. 5.
- (3) Akcia Únie by mala byť za určitých podmienok takisto otvorená aj pre mestá z krajín Európskeho združenia voľného obchodu, ktoré sú zmluvnými stranami Dohody o Európskom hospodárskom priestore (ďalej len „krajiny EZVO/EHP“) s cieľom posilniť kultúrne väzby medzi uvedenými krajinami a Európskou úniou v súlade s článkom 81 Dohody o Európskom hospodárskom priestore.
- (4) V záujme rovnocennosti s mestami v členských štátoch by sa však v období, na ktoré sa vzťahuje toto rozhodnutie, a to v rokoch 2020 až 2033, mestám v krajinách EZVO/EHP mala umožniť účasť len v jednej súťaži o titul. Takisto každá krajina EZVO/EHP by mala mať povolené hostiť titul iba raz počas daného obdobia.
- (5) Kandidátska krajina, potenciálna kandidátska krajina alebo krajina EZVO/EHP by mala hostiť titul Európske hlavné mesto kultúry v roku 2028 namiesto roku 2027 s cieľom umožniť týmto krajinám, aby mali možnosť vyjednávať o svojej účasti na

⁴ Ú. v. EÚ C , , s. .

⁵ Rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady č. 445/2014/ES zo 16. apríla 2014, ktorým sa ustanovuje akcia Únie s názvom Európske hlavné mestá kultúry na roky 2020 až 2033 a ktorým sa zrušuje rozhodnutie č. 1622/2006/ES (Ú. v. EÚ L 132, 3.5. 2014, s. 1).

programe Únie na podporu kultúry, ktorý bude nasledovať po programe Kreatívna Európa na roky 2021 až 2027, pred príslušnou výzvou na predkladanie žiadostí najneskôr šesť rokov pred rokom titulu.

- (6) Rozhodnutie č. 445/2014/EÚ by sa preto malo zodpovedajúcim spôsobom zmeniť,
PRIJALI TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

Rozhodnutie č. 445/2014/EÚ sa mení takto:

1. Článok 3 sa mení takto:

a) odsek 2 sa nahrádza takto:

„2. Počet miest, ktoré sú držiteľmi titulu, nesmie v danom roku (ďalej len „rok titulu“) prevýšiť tri.

Titul sa každý rok udeľuje najviac jednému mestu v každom z dvoch členských štátov uvedených v harmonograme, ktorý sa nachádza v prílohe (ďalej len „harmonogram“), a v príslušných rokoch jednému mestu z krajiny EZVO/EHP alebo kandidátskej krajiny alebo potenciálnej kandidátskej krajiny alebo jednému mestu z krajiny, ktorá pristupuje k Únii za okolností uvedených v odseku 5.“;

b) odsek 4 sa nahrádza takto:

„4. Mestá v krajinách EZVO/EHP, kandidátskych krajinách a potenciálnych kandidátskych krajinách, ktoré sa zúčastňujú na programe Kreatívna Európa alebo na následných programoch Únie podporujúcich kultúru ku dňu uverejnenia výzvy na predkladanie žiadostí uvedenej v článku 10 ods. 2, sa môžu uchádzať o titul na jeden rok v rámci otvorenej súťaže organizovanej každý tretí rok v súlade s harmonogramom.

Mestá v krajinách EZVO/EHP, kandidátskych krajinách a potenciálnych kandidátskych krajinách sa v období od roku 2020 do roku 2033 môžu zapojiť len do jednej súťaže.

Každej krajine EZVO/EHP, kandidátskej krajine alebo potenciálnej kandidátskej krajine sa povoľuje hostiť titul iba raz počas obdobia rokov 2020 až 2033.“;

2. Článok 10 sa mení takto:

a) nadpis sa nahrádza takto:

„Predbežný výber a výber v krajinách EZVO/EHP, v kandidátskych krajinách alebo potenciálnych kandidátskych krajinách“;

b) odsek 1 sa nahrádza takto:

„1. Komisia zodpovedá za organizáciu súťaže medzi mestami v krajinách EZVO/EHP, kandidátskych krajinách a potenciálnych kandidátskych krajinách.“;

c) v odseku 6 sa prvý pododsek nahrádza takto:

“6. Skupina odborníkov vydá správu o výbere týkajúcu sa žiadostí kandidátskych miest v užšom výbere spolu s odporúčaním na vymenovanie najviac jedného mesta v jednej krajine EZVO/EHP, kandidátskej krajine alebo potenciálnej kandidátskej krajine.“;

3. V článku 11 sa odsek 2 nahrádza takto:

„2. V prípade krajín EZVO/EHP, kandidátskych krajín a potenciálnych kandidátskych krajín Komisia vymenuje jedno mesto, ktoré bude držiteľom titulu v príslušných rokoch, a to na základe odporúčaní uvedených v správe skupiny odborníkov o výbere, a toto vymenovanie oznámi Európskemu parlamentu, Rade a Výboru regiónov najneskôr štyri roky pred rokom titulu.“;

4. Článok 13 sa mení takto:

a) v odseku 2 sa druhý pododsek nahrádza takto:

„Dotknutý členský štát alebo krajina EZVO/EHP alebo kandidátska krajina či potenciálna kandidátska krajina môžu vymenovať pozorovateľa, ktorý sa zúčastní na týchto stretnutiach.“;

b) v odseku 3 sa druhý pododsek nahrádza takto:

„Skupina odborníkov zašle svoje správy o monitorovaní Komisii, ako aj vymenovaným mestám a dotknutému členskému štátu alebo krajine EZVO/EHP alebo dotknutej kandidátskej krajine, alebo potenciálnej kandidátskej krajine.“;

5. Príloha sa nahrádza znením prílohy k tomuto rozhodnutiu.

Článok 2

Toto rozhodnutie nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

V Bruseli

*Za Európsky parlament
predseda*

*Za Radu
predseda*